گزارش ۲

زهرا چیذری

بیمارستان‌های ناایمن روی خط حادثه

حادثه حریق بیمارستان قائم رشت تلنگری دوباره بر آموزش پرسنل و ایمنی بیمارستان‌ها و ساختمان‌های ناایمن است

حادثه آتش‌سوزی در بیمارستان قائم رشت یک بار دیگر داغ حوادث گذشته و ساختمان‌ها و به خصوص بیمارستان‌های ناایمن را تازه کرد! حتی تصور اینکه عده‌ای بیمار ناتوان در حادثه‌ای همچون آتش‌سوزی جان خود را از دست بدهند، کابوسی ترسناک است، اما این کابوس همین چند روز پیش اتفاق افتاده‌است. از همه بدتر اینکه این حادثه نخستین حادثه‌ای نیست که رخ می‌دهد و وقایعی همچون آتش‌سوزی کلینیک سینای اطهر در تیر ماه ۱۳۹۹ و مرگ دست‌کم ۱۹ نفر و ۱۴ مصدوم و حادثه سال گذشته حریق هتل بیمارستان گاندی تهران اگرچه تا مدتی ساختمان‌ها و به طور خاص بیمارستان‌های ناایمن را سر زبان‌ها انداخت، اما نتوانست پایانی بر تراژدی تلخ حادثه در بیمارستان‌های ناایمن باشد و این بار حادثه آتش‌سوزی در بیمارستان قائم رشت ۹ بیمار را به کام مرگ فرو برد. بگذریم که در این حوادث رد پای بی‌مبالاتی و فقدان آموزش نیروی انسانی نیز هویداست، آنچنان که به گفته سلمان اسحاقی، نماینده مجلس بر اساس گزارشات سیستم اطفای حریق بیمارستان ۱۹ بار به صدا درآمده اما این موضوع مورد بی‌توجهی پرسنل قرار گرفته‌است!

ساعت یک‌ونیم بامداد سه‌شنبه ۲۹ خرداد ماه بود که بیمارستان قائم رشت در چنگال شعله‌های آتش گرفتار شد. در همان ساعات نخست، هشت نفر از بیماران جان خود را از دست‌دادند و پس از چند ساعت از حادثه، با فوت یک نفر دیگر شمار جان‌باختگان به ۹ نفر رسید. در پی این حادثه ۱۱۸ بیمار به دیگر بیمارستان‌های این شهر منتقل شدند. پس از این حادثه، رئیس مجلس شورای اسلامی به کمیسیون بهداشت مأموریت داد تا حادثه بیمارستان رشت را بررسی کنند و گزارش را به مجلس بدهند. در حال حاضر هم دادستانی استان به ماجرا ورود کرده و پرونده قضایی تشکیل داده‌است. حادثه آتش‌سوزی بیمارستان قائم رشت فقط یکی از حوادثی است که طی سال‌های اخیر به دلیل ناایمن بودن ساختمان‌ها رخ داده و فاجعه آفریده‌است. فجایع آتش‌سوزی پلاسکو و همچنین آتش‌سوزی گسترده و مرگ ۱۹ نفر در کلینیک سینا اطهر نمونه‌های تلخ دیگری است که متأسفانه با وجود آنکه تا مدتی تیتر یک رسانه‌ها را به خود اختصاص داده‌بود، اما در نهایت بعد از مدتی به فراموشی سپرده شد تا اتفاقات مشابه رخ دهد.

■ بمب ساعتی ساختمان‌های ناایمن

خرداد ماه سال گذشته بود که غلامعباس ترکی، معاون حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی کل کشور از تشکیل پرونده قضایی برای هر یک از ساختمان‌های ناایمن در دادستانی تهران خبر داد و گفت: «انتشار اسامی این ساختمان‌ها به صورت شفاف و با ذکر موارد ناایمنی از نظر دادستانی منع قانونی ندارد.»

طبق توضیحات وی تعداد ساختمان‌های ناایمن از نظر نقص اطفای حریق و مسئولیت آتش‌نشانی از ۱۲۹ فقره به ۹۳ ساختمان کاهش یافته و برای هر یک از این ساختمان‌ها هم در دادستانی تهران پرونده تشکیل شده‌است و اقدامات قضایی با همکاری سازمان پیشگیری و مدیریت شهرداری تهران و سازمان آتش‌نشانی در جریان است.

جالب اینجاست که در فهرست منتشر شده نام چندین بیمارستان نیز به چشم می‌خورد؛ بیمارستان امام خمینی (ره)، بیمارستان طرفه، بیمارستان سینا و بیمارستان بوعلی، بیمارستان شهدای یافت‌آباد و بیمارستان فیاض‌بخش در کنار ساختمان‌های مشهوری همچون پاساژ علاءالدین، پاساژ صفوی، مرکز گل محلاتی و ساختمان تاکسیرانی از دیگر ساختمان‌های ناایمن در پایتخت محسوب می‌شوند.

قدرت‌الله محمدی، مدیر عامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران با اشاره به ساختمان‌های ناایمنی که هنوز ایمن‌سازی نشده‌اند، گفت: «۷۵ ساختمان مانند پاساژ ناهید، پاساژ فجر، شرکت ژال در خیابان شریعتی، ساختمان هرمزان در سعادت‌آباد، مجتمع تجاری بوستان در پونک و برخی پاساژهای بازار بزرگ تهران از جمله گرند هتل، ساختمان‌هایی هستند که هنوز ایمن‌سازی نشده‌اند.»

چند ماه پس از انتشار این فهرست و اعلام ساختمان‌هایی که هنوز ایمن‌سازی نشده‌اند، اما حادثه آتش‌سوزی در هتل بیمارستان گاندی رخ داد؛ بیمارستانی که اگر چه در فهرست دادستانی نبود، اما ناایمن بودن آن موجب شد تا دچار حریق شود.

جالب اینجاست که فهرست منتشرشده از ساختمان‌های ناایمن فقط مربوط به شهر تهران است و شاید خیلی هم فهرست کاملی نباشد. در واقع از تمام ساختمان‌های ناایمن در سراسر کشور اما آمار درستی در دست نیست. هر چند گفته می‌شود در کل کشور ۱۳۴ هزار ساختمان ناایمن داریم؛ ساختمان‌هایی شاید شبیه متروپل اهواز یا بیمارستان قائم رشت! همچنین در تهران ۳۳ هزار ساختمان ناایمن داریم که وضعیت حدود ۷۱ ساختمان بحرانی است.

■ بی‌توجهی به هشدار ۱۹ باره سیستم اطفای حریق

نبود نظارت بر ساختمان‌های ناایمن در دیگر شهرها موجب شد تا یک بیمارستان دیگر دچار حادثه شود و ۹ نفر جانشان را از دست بدهند.

البته شهرام مؤمنی، رئیس سازمان آتش‌نشانی رشت با اشاره به روند دریافت تأییدیه‌های ایمنی توسط بخش‌های خصوصی و دولتی گفته است: «بیمارستان‌ها همه‌ساله تأییدیه‌های ایمنی را دریافت و به روزرسانی می‌کنند و در سال جاری نیز جلسات مربوط به ایمنی با رئیس بیمارستان قائم رشت برگزار و قرار شد که برخی از نواقص رفع شود که البته هیچ اخطاریه مکتوبی برای بیمارستان قائم ارسال نشده‌است.»

طبق توضیحات وی بیمارستان قائم دارای حداقل ضوابط ایمنی از جمله سیستم اعلام حریق و خاموش‌کننده‌های دستی و فایرباکس نسبت به بیمارستان‌های دیگر بود و وضعیت بیمارستان قائم رشت نسبت به سایر بیمارستان‌های رشت مناسب‌تر است.

با وجود این اما سلمان اسحاقی، نماینده مردم قائنات و زیرکوه در مجلس دوازدهم در بازدیدش از این بیمارستان درباره دلایل آتش‌سوزی اینگونه توضیح می‌دهد: «بر اساس بررسی‌های صورت گرفته متأسفانه جانمایی محل آی سی یو و تأسیسات این بیمارستان به گونه‌ای بود که خطر بروز چنین حوادثی متصور می‌شد و به عبارتی دود از محل تأسیسات به آی‌سی یو که مهم‌ترین بخش احیای جان انسان در محل بیمارستان‌ها است به صورت مستقیم از طریق کانال‌ها به راحتی قابل‌انتقال بود و در واقع آتش‌سوزی در تأسیسات رخ داد، اما میزان دود در آی سی یو به گونه‌ای بود که گویا آی سی یو محل وقوع آتش‌سوزی بوده‌است.»

به گفته وی در مورد ساخت بیمارستان قائم(عج) این اشتباه بسیار فاحش و بزرگ وجود دارد و به جانمایی آی سی یو و تأسیسات به خوبی توجه نشده و همچنین از تجهیزات غیراستاندارد در محل تأسیسات بیمارستان استفاده شده از سویی با بی‌توجهی نسبت به ارائه آموزش کادر بیمارستان برای مواجهه با بحران‌هایی مانند آتش‌سوزی و بی‌توجهی پرسنل به سیستم اعلام و اطفای حریق مواجه هستیم؛ بر اساس گزارشات این سیستم ۱۹ بار به صدا درآمده اما این موضوع مورد بی‌توجهی پرسنل قرار گرفت.

■ تکلیف سنگین دولت چهاردهم

هر حادثه‌ای تلخ است، اما حادثه، حریق یا فروریختن یک بیمارستان تلخ‌تر؛ اینجا افرادی حضور دارند که نیازمند کمک و مراقبت هستند و نمی‌توانند در هنگامه حادثه جانشان را بردارند و فرار کنند. افرادی که شاید اگر سلامت بودند لااقل در چنین حوادثی جانشان را از دست نمی‌دادند. پس بی‌تردید ساختمان‌ها و در رأس آن بیمارستان‌های ناایمن یکی از مهم‌ترین تکالیف دولت چهاردهم است.

گزارش یک

سجاد آذری

امیررضا مقدم | صدا و سیما

قلب واقعیت!

همراهی یک فرد عصبی و طلبکار با یک نامزد واقعیت را واژگون کرد و به فضای انتخابات هیجان کاذب داد

هر شش نامزد، حداقل در اظهارنظر، به دنبال افزایش مشارکتند، اما همراه مسعود پزشکیان در میزگرد فرهنگی شبکه ۲ که ۳۰ خرداد برگزار شد، مسائل شخصی را بر منافع ملی و افزایش مشارکت ترجیح داد، آن هم با رفتاری مشمئزکننده. شأن استادی و دانشگاهی بودن به کنار، عصبانیت محمد فاضلی در این برنامه، حتی صدای برخی مدافعان واقعی پزشکیان را هم درآورد. بررسی صحت و سقم ادعاهای شهاب اسفندیاری به عنوان کارشناس برنامه و محمد فاضلی به عنوان همراه و نماینده مسعود پزشکیان به کنار، بی‌صبری، عصبانیت، ترک برنامه زنده، پرت کردن میکروفن و پرخاشگری، نه شایسته انتخابات ریاست جمهوری ایران بود و نه حتی زیبنده خود آقای پزشکیان. این ماجرای غیرقابل دفاع، به همان برنامه ختم نشد. واکنش‌های پس از آن در فضای رسانه‌ای و مجازی نشان داد تا چه حد کار آقای فاضلی غیرقابل دفاع بود. میزگردهای سیاسی و فرهنگی باید «قلب واقعیت» یعنی مرکز تبیین واقعیت باشد، نه امری سطحی و هیستریک برای «قلب واقعیت» به معنای واژگون کردن حقایق.

عصر چهارشنبه ۳۰ خردادماه مطابق برنامه از پیش اعلام شده صداوسیما، این بار نوبت مسعود پزشکیان نامزد انتخابات ریاست جمهوری است که با حضور در برنامه میزگرد فرهنگی شبکه ۲ به همراه دو کارشناس خود به سؤالات مجری و سه کارشناس برنامه پاسخ دهد. در بخش پایانی برنامه، مباحثی در خصوص اخراج اساتید از دانشگاه‌ها مطرح می‌شود و پزشکیان به نحوی از این اقدامات انتقاد می‌کند.

■ ماجرای عصر چهارشنبه

بعد از طرح شدن این مسائل، نوبت به شهاب اسفندیاری یکی از کارشناسان برنامه می‌رسد که سؤال خود را مطرح کند، او که طی چند وقت گذشته در کنار حسین انتظامی انتقاداتی صریح را نسبت به مسائل روز مطرح کرده این بار نیز به صراحت از پزشکیان می‌خواهد که توضیح دهد، آیا او می‌خواهد اگر استادی تخلفی انجام داده‌باشد نیز با وی مماشات کند. اسفندیاری در ادامه به محمد فاضلی، کارشناس همراه پزشکیان اشاره می‌کند و یادآور می‌شود که وی از اساتید پیمانی دانشگاه شهید بهشتی بوده که به دلیل تخلفات آیین‌نامه‌ای و دو سال عدم حضور از دانشگاه اخراج شده‌است. در ادامه اسفندیاری با اشاره به حواشی ایجاد شده توسط فاضلی بعد از اخراج از پزشکیان می‌خواهد که وی متوجه باشد که این رفتار بازی سیاسی است و از وی می‌خواهد که مقهور بازی سیاسی نشود.

پس از این مباحث، پزشکیان به فاضلی می‌گوید که از خود دفاع کند، ولی فاضلی در ابتدای بحث اسفندیاری و رئیس دانشگاه شهید بهشتی را متهم به دروغگویی کرده و در ادامه در پاسخ به سؤال اسفندیاری که به او یادآور می‌شود با وجود منع قانونی اساتید پیمانی برای گرفتن سمت بیرون از دانشگاه در دو جا بدون مجوز مشغول بوده صدای خود را بالا می‌برد و در نهایت وقتی که مسئولان برنامه صدای دو طرف را قطع می‌کنند، به رغم اینکه پزشکیان از وی می‌خواهد بنشیند تا وی از او دفاع کند، بلندگوی خود را کنده و وقتی از طرف مجری دعوت به آرامش می‌شود با گفتن برو بابا به سمت محل خروج حرکت می‌کند و در نهایت با پرت کردن تجهیزات صدا و سیما به سمت میز پزشکیان، حین خروج از استودیو می‌گوید: شما موظف هستید کارشناستان را ادب کنید!

■ پس از واقعه

پس از این اتفاقات طبیعی بود که در شرایط انتخاباتی برخی موضع‌گیری‌ها براساس طیف‌های سیاسی نیز انجام شود که از جمله می‌توان به توئیت سعید حجاریان، تئورسین اصلاحات اشاره کرد که از فضای ایجاد شده برای استفاده در جهت منافع خود استفاده کرد و خطاب به فاضلی نوشت: «صداوسیمای میلی، من را یک‌بار بعد از ترور به حالت احتضار نشان داده‌است و بار دیگر، روی صندلی دادگاه انتخابات ۸۸؛ به همراه مشتی فحش و هتاکی. این رسم صداوسیماست؛ غیرحرفه‌ای و بی‌اخلاق. باید به جاهلان سلام گفت!»

با وجود همه فضاسازی‌ها اما به نظر می‌رسد چیزی که واقعیت دارد، اتفاق افتادن یک رفتار غیرفرهنگی از طرف فردی بود که یکی از نمایندگان داعیه‌داری فرهنگ در کشور محسوب می‌شود. پس از این اتفاق افراد بسیاری تلاش کردند تا شهاب اسفندیاری را به عنوان فردی بی‌سواد جلوه دهند که به یکی از اساتید شناخته‌شده جامعه‌شناسی کشور توهین کرده‌است. فارغ از اینکه شهاب اسفندیاری صراحت خود را در برنامه‌های کارشناسی پیش از این به خوبی نشان داده و همین صراحت کارشناسان برنامه است که موجب‌شده این برنامه یکی از برنامه‌های جذاب انتخابات باشد، اندکی جست‌وجو نشان می‌دهد که اتفاقاً اسفندیاری اگر باسوادتر از بسیاری از کارشناسان حاضر در برنامه‌های نامزدها نباشد، از آنها کمتر نیز نیست. او که از سال ۱۳۹۶ ریاست دانشگاه صداوسیما را برعهده دارد، دانش‌آموخته کارشناسی کارگردانی سینما و کارشناسی‌ارشد سینما از دانشگاه هنر است و مدرک دکتری خود را در رشته «نظریه انتقادی و مطالعات فیلم» از دانشگاه ناتینگهام انگلستان دریافت کرده‌است. همچنین کتاب « Iranian Cinema and Globalization» که تألیف اوست در انگلستان و امریکا توسط انتشارات اینتلکت و انتشارات دانشگاه شیکاگو منتشر شده و ترجمه این کتاب با عنوان «سینمای ملی و جهانی شدن» نیز در ایران منتشر شد که در سال ۱۳۹۴ برنده جایزه «پژوهش فرهنگی سال» و نامزد جایزه «کتاب سال سینما» شد.

■ حمله به جای قبول اشتباه

اندکی بعد از این اتفاق امیر ناظمی، معاون سابق وزارت ارتباطات که البته اکنون به گفته خود بعد از بازجویی توسط دستگاه‌های اطلاعاتی از کشور خارج شده در حالی که وزیر متبوع وی یعنی آذری جهرمی از جمله اعضای اصلی ستاد پزشکیان است طی توئیتی در دفاع از فاضلی، شهاب اسفندیاری را از بورسیه‌های مسئله‌دار وزارت علوم دانست و در مورد قطع‌شدن صدای دو طرف نوشت «این تصویر واقعی صداوسیمایی است که اتهام‌زن و دروغگو است و حتی اجازه پاسخ را نمی‌دهد.»

ناظمی حتی پرتاب کردن میکروفن توسط فاضلی را توجیه کرده و نوشت: «این تصویر بازسازی حضور نخبگان فکری در قدرت است. از نخبگان انتظار می‌رود که تنها زینتی باشند، بدون حق سخن گفتن.» وی حتی به پزشکیان هم حمله می‌کند که از مشاورش دفاع نمی‌کند و می‌نویسد: «این تصویر کاندیدایی ضعیف است که توان دفاع از شهروندان را در فرداها هم نخواهد داشت. اگر پزشکیان نتواند از حق او دفاع کند، چه کسی می‌تواند به او اعتماد کند؟» وی در پایان با حماسی کردن رفتار سراسر عصبانیت فاضلی می‌نویسد: «تصویر خروج فاضلی تصویر عصیانی است که در ایران امروز سرکوب شده‌است.»

مدتی بعد از این توئیت، شهاب اسفندیاری به آن واکنش نشان می‌دهد و در توئیتی به ناظمی می‌نویسد: «من در دولت اصلاحات بورسیه شدم. رتبه اول کنکور ۷۵، رتبه دو کنکور ارشد سینما ۷۹ و شاگرد اول کارشناسی و ارشد بودم. پدرم ایثارگر است، اما هرگز از سهمیه استفاده نکرده‌ام. چون دولت وقت مشکل ارزی داشت، در یک رقابت بین‌المللی یک بورس ۵۰ درصد تخفیف در شهریه هم در دانشگاه ناتینگهام برنده شدم. اینکه امیر ناظمی - برکشیده امنیتی‌ها و شنودچی‌ها - با دروغ به من حمله کند، عجیب نیست. رزومه‌اش آکنده از پروژه‌های چرب و نرم از نهادهای حکومتی و نظامی است، حتی به بانک صادرات مشاوره داده که چگونه جیب مشتریان را بابت خدمات خالی کند، اما ژست اپوزیسیون می‌گیرد. روشنفکرنمای قلابی.»

■ ادامه مباحثه فاضلی - اسفندیاری در فضای مجازی

در حالی که توئیتی پس از اتفاقات چهارشنبه از فاضلی منتشر می‌شود که وی نسبت به سکوت پزشکیان در این اتفاق از او انتقاد کرده او این توئیت را تکذیب و مدتی بعد در کانال تلگرامی خود می‌نویسد: «من دو بار به ناحیه از دانشگاه اخراج شدم (۱۳۹۰ و ۱۴۰۰) و همکارانم در هر دو دانشگاه شاهدان این رفتار ناحق هستند. بار اول حتی شکایت نکردم و دم برنیاوردم. بار دوم هم کلامی درباره آن در عرصه عمومی نگفتم، تا آنجا که می‌توانستم آن را پنهان کردم و هیچ نقشی در رسانه‌ای شدن آن نداشتم. فقط در مهرماه ۱۴۰۰ به وزارت علوم شکایت کردم که تا امروز به آن رسیدگی نشده‌است.» فاضلی همچنین می‌نویسد: «من آمده‌بودم به دور از هیاهو، در زمانه‌ای که دعوت به عدم مشارکت، تحسین و لایک بیشتری دارد، از ضرورت مشارکت و قرار دادن کشور در مسیر عقلانیت بهبود تدریجی اما مستمر بدون تندروی بگویم و اتفاق دیشب در تلویزیون هیچ تغییری در این باورم ایجاد نکرده‌است.»

او در بخش دیگری از متن خود آورده است که «شهاب اسفندیاری اهمیت یک امر ملی را درک نمی‌کند، تلویزیون کشور را در مهم‌ترین رخداد سیاسی جاری آن، به صحنه کینه‌توزی شخصی، بالا آوردن پرونده‌ای شخصی که من خود سه سال است از آن دم نزده‌ام و صحنه‌آرایی برای تحقیر شخص من تبدیل کرد. بدتر آنکه از لحن حرف زدن، تا زمان پرسیدن سؤال تا اقدام برای قطع میکروفن، همه طراحی شده‌بود تا محمد فاضلی را تحقیر و حضور انتخاباتی دکتر پزشکیان را تضعیف کنند.»

وی که اتفاقات پیش آمده را نوعی صحنه‌آرایی می‌نامد، می‌نویسد: «آنچه مرا به هم ریخت، جز مشاهده یک صحنه کاملاً آماده‌شده در همه ابعاد برای تبدیل کردن یک امر ملی، امری حیاتی برای ایران، به صحنه کینه‌توزی شخصی بود. هیچ دلیلی وجود نداشت که در برنامه‌ای در این سطح به زندگی شخصی کسی وارد شوند که در آن برنامه مشاور نامزد ریاست جمهوری است نه شخص محمد فاضلی. با این حال، از بینندگانی که از این رخداد ناراحت شدند، عذرخواهی می‌کنم.» فاضلی با وجود اینکه از مخاطبان عذرخواهی می‌کند، اما باز هم به نوعی از اقدام خود دفاع می‌کند و در بخش پایانی متن خود می‌نویسد: «پرتاب میکروفن رفتاری از سر عصبانیت شدید در آن لحظه بود. هیچ معنایی جز اعتراض به آنچه شرح دادم، نداشت.»

شهاب اسفندیاری مدتی بعد به متن منتشره فاضلی واکنش نشان داد و توئیت کرد: «مسئله آقای فاضلی مسئله شخصی نبود. مسئله عمومی شده‌بود. ماجرای او را روزنامه‌های اصلاح‌طلب تیتر یک کرده‌بود. او را نماد استادان اخراجی کرده‌بودند. به دروغ، قطع همکاری با او را به دولت فعلی نسبت می‌دادند، در حالی که در دولت قبل انجام شده‌بود.»

اسفندیاری با تأکید بر اینکه رئیس وقت دانشگاه شهید بهشتی - منصوب دولت روحانی - درباره قطع همکاری با ایشان در همان سال توضیحات عمومی داده‌بود، نوشت: «آیا دکتر فاضلی همان زمان سخنان رئیس دانشگاه را تکذیب کرده‌بود؟ چرا او در این سه سال اسناد مؤید ادعای خود را منتشر نکرده‌است؟» و همچنین با بیان اینکه سؤال در مورد اخراج استادان را من مطرح نکردم. آورده‌است: «دکتر پزشکیان به این سؤال پاسخی کلی داد که سوءتفاهم ایجاد می‌کرد. انگار که هزاران استاد اخراج شده‌اند. من از اخراج ناحق هیچ استادی دفاع نمی‌کنم، اما می‌دانستم که با تعدادی از استادان به دلیل تخلف یا فقدان شرایط قطع همکاری شده.» وی در بخش دیگری از توئیت خود آورده‌است: «اینکه مشاوران یا اعضای ستاد یک نامزد انتخاباتی که شعار قانون‌گرایی و عدالت می‌دهد قانون‌شکنی کرده‌باشند، مسئله‌ای شخصی نیست. مسئله عمومی است. اشاره به آن یا پرسش از آن به شکل صریح و رو در رو هم کاملاً اخلاقی است. اینکه به جای پاسخ مستند و مستدل تهمت می‌زنند، کاملاً گویا است.»

اسفندیاری همچنین یادآور شد: «عجیب است که وقتی دکتر انتظامی در میزگرد فرهنگی با حضور آقای دکتر قالیباف به پرونده دو نفر از فعالان رسانه‌ای اشاره کرد، بسیاری کف و سوت زدند و تشویق کردند. کسی نگفت چرا به مسائل شخصی افراد در میزگرد فرهنگی اشاره می‌شود. مشخص است که دوستان معیار دوگانه دارند.»

وی در بخش‌های پایانی سلسله توئیت‌های خود همچنین با ذکر اینکه «برخلاف ادعای کذب آقای دکتر فاضلی، من هیچ خصومت شخصی با او نداشته و ندارم» می‌نویسد: «از خدمات دکتر فاضلی همین بس که عیناً سند تهیه شده توسط برنامه ایران ۲۰۴۰ دانشگاه استنفورد را در مرکز بررسی‌های استراتژیک ترجمه کردند تا با حمایت برخی‌ها به عنوان سند سازمان برنامه و بودجه منتشر شود و با مصوبه دولت یک کارگروه برای اجرای آن با حضور شش عضو دولت تشکیل شود.»

■ نظرات دیگران درباره عصر چهارشنبه

یکی از مهم‌ترین واکنش‌ها به مباحث مطرح شده در خصوص فاضلی از علی شمسی‌پور سخنگوی وزارت علوم بود که در توئیتی نوشت: «پیرو اظهارات نادرست بیان شده در برنامه تلویزیونی یکی از کاندیداها و در دفاع از حیثیت آموزش عالی کشور اعلام می‌کنیم که آقای دکتر فاضلی توسط دکتر نصیری قیداری، رئیس دانشگاه شهید بهشتی منصوب دولت آقای روحانی اخراج شده و با ایشان برخورد سیاسی نشده‌است.»

همچنین مسعود براتی، کارشناس اقتصادی نزدیک به سعید جلیلی در توئیتی ضمن انتشار سؤالات شهاب اسفندیاری از جلیلی دیگر نامزد انتخابات نوشت: «شهاب اسفندیاری سؤال سخت‌تر و شخصی از دکتر جلیلی پرسید. بدون تنش و بدون پرت کردن میکروفن پاسخ داده شد.» از سوی دیگر محمدرضا کائینی کارشناس تاریخ معاصر با اشاره به توئیت تکذیب شده فاضلی نوشت: «این توئیت چه راست باشد چه دروغ، مسلم است که پزشکیان حاضر نشد تا رفتار فاضلی را به ریش بگیرد! اگر از سر اخلاق باشد، معلوم است که او نیز به زشتی رفتار مشاورش پی برده‌است. اگر هم از سر سیاست باشد، که مشکل می‌شود دو تا! تعطیل اخلاق و سیاست‌زدگی!»

کاربر دیگری در کانال «عجم علوی» در واکنش به این اتفاقات نوشت: «خود را نهج‌البلاغه مجسم، و اخلاق مصور وانمود می‌کردند. نمایش اخلاق‌مداری می‌دادند. آیه و روایت از لب‌هاشان سرازیر بود. رقبا را دگم و منسدد و خشونت‌طلب می‌گفتند. خیلی زود زود، ناگهان در یک بازه ۲۴ساعته، نمایش‌شان بر باد شد. پرده از چهره‌هاشان برافتاد؛ پزشکیان در پاسخ یک اصفهانی که از وضعیت زاینده‌رود و راهکار دولت آینده سؤال کرد، به طعنه و عصبانیت گفت برو به اونا رأی بده بیان برات درست کنن! ظریف در پاسخ کشاورز گلایه‌مند، چشم گرد کرد و انگشت تکان داد و فریاد کشید که شما خجالت بکش! و مشاور فرهنگی‌شان در برنامه زنده، مقابل چشم همگان، عصبانی شد و میکروفن را یک پرتاب پنج‌امتیازی کرد و برنامه را ترک کرد و رفت.»

مرتضی روحانی فعال اصولگرا نیز نوشت: «رفتار امروز فاضلی را مقایسه کنید با رفتار مرحوم آقای رئیسی آن وقتی که بهش گفتند شما پنج کلاس سواد داری! سرش را به زیر انداخت و گفت آقا اتقوا الله ما در محضر خداییم. بگذریم از اینکه حرف آن ناجوانمرد تماماً تهمت بود و این حرف حق بود.»

از میان همه اما شاید متن بلندی که مهرداد فرهمند خبرنگار منطقه‌ای شبکه «بی. بی. سی فارسی» در کانال تلگرامی خود نوشت بیشتر به نظرها آمد. او در مطلبی که در ابتدای آن نوشته «نظر نامحبوب» با تأکید بر اینکه «قطع میکروفن در مناظره تلویزیونی کار درستی بود و رفتار آقای محمدفاضلی بسیار نادرست.» نوشت: «هنگامی که آقای فاضلی از در پاسخگویی درآمد، در همان نخستین جملات، دعوا کاملاً شخصی شد. در هر شبکه تلویزیونی حرفه‌ای در دنیا مجری باید دعوا را بلافاصله قطع کند، چون برنامه از چارچوب خارج شده‌است. اگر دعوا ادامه یابد، بدیهی است میکروفن‌ها را قطع کنند. مسئله این نیست که کسی به دیگری تهمتی زده و باید به متهم اجازه دفاع داد. مسئله این است که دعوای این دو نفر هیچ ربطی به برنامه ندارد. وقت این برنامه متعلق به نامزد ریاست جمهوری است و قرار نیست صرف دعوای دو نفر شود.» فرهمند همچنین با تأکید بر اینکه «فاضلی خیلی غیرحرفه‌ای رفتار کرد» نوشت: «او فحش را به جای اینکه آخر بدهد، اول داد و فرصت را از دست خودش ستاند. در همان جملات اول، موضوع را کاملاً شخصی کرد و این حق را برای مجری ایجاد کرد که برای ختم دعوای شخصی و برگرداندن برنامه به موضوع وارد عمل شود. در حالی که می‌توانست با متانت، از جای درستی وارد موضوع شود و مستندات معارض خودش را طرح کند.» وی در پایان یادآور شد: «اینکه بگوییم به او حمله شخصی شد و حق داشت عصبانی شود، عذر بدتر از گناه است. کسی را که خشمگین می‌شود و به اعصابش مسلط نیست، نباید به مناظره برد.»

گزارش ۳

مهسا گربندی

نگرانی‌ها از تجربه تلخ گذشته

نتایج امتحانات نهایی چالش جدید دانش‌آموزان

روزشمار امتحانات نهایی آغاز شده و این یعنی چالش این آزمون برای بسیاری از دانش‌آموزان به پایان رسیده اما دغدغه‌ها و نگرانی‌ها همچنان به قوت خود باقی است، این بار اما بابت نتایج امتحانات و نحوه تصحیح آزمون‌ها. البته که مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران مدعی است هیچ جای نگرانی وجود ندارد و نحوه تصحیح برگه‌ها به گونه‌ای است که حق هیچ‌کس ضایع نمی‌شود، خصوصاً که گفته می‌شود تصحیح امتحانات نهایی به صورت نیمه الکترونیکی است، اما نگرانی‌ها بابت تجربیات تلخ گذشته است، تجربیاتی که انتظار می‌رود در این دوره تکرار نشود. هنوز از یادها نرفته است که سال گذشته با تأخیر در اعلام نمرات امتحانات نهایی، نگرانی‌هایی به وجود آمد و این گمانه‌زنی‌ها را ایجاد کرد که شاید تصحیح برگه‌ها با خللی مواجه شده که نتوانسته‌اند نتایج این امتحانات را به موقع اعلام کنند.

دانش‌آموزان در این روزهای طاقت‌فرسا نگران نحوه تصحیح برگه‌های امتحانی‌شان هستند، اینکه قرار است با چه ملاک و معیاری به پاسخ‌هایی که روی برگه‌ها نوشته‌اند، نمره داده شود. آنها پیش از این یک نگرانی از بابت سخت بودن امتحانات داشتند و حالا نگرانی چگونگی تصحیح برگه‌ها هم اضافه شده‌است، چراکه امسال نتایج امتحانات نهایی تأثیر زیادی در قبولی‌شان در کنکور می‌گذارد.

■ نحوه تصحیح برگه‌های امتحانات نهایی

در این رابطه علیرضا کریمیان، مدیر کل آموزش و پرورش شهر تهران با بیان اینکه روزانه به غیر از نظارت‌های ستادی، ۲۰ گروه نظارتی مشتمل بر ۴۰ ناظر استانی از حوزه‌های امتحانی بازدید و در سامانه نظارت ثبت می‌شود، گفت: «پس از برگزاری آزمون، پاسخ برگ دانش‌آموزان جمع‌آوری، در حوزه اجرا، اسکن و در سامانه سؤال آپلود می‌شود.»

او با بیان اینکه برگه دانش‌آموزان به طور کاملاً اتفاقی در حوزه‌های تصحیح سایر استان‌ها نیز بارگذاری، تصحیح و نهایتاً جمع‌آوری و نمرات آن در کارنامه دانش‌آموزان ثبت می‌شود، ادامه داد: «برگه دانش‌آموزان فاقد سربرگ است و قابل شناسایی نبوده و به صورت الکترونیکی و بر اساس کلید پاسخ‌نامه سؤالات توسط مصححان تصحیح می‌شود.»

کریمیان با بیان اینکه کلید سؤالات پس از اتمام آزمون، ارائه و از طرفی بررسی‌های میدانی و دوربین‌های مداربسته حوزه امتحان و گزارش حفاظت آزمون و سایر عوامل حکایت از سلامت کامل برگزاری امتحان در حوزه‌های اجرا دارد، گفت: «پاسخ برگه‌های آزمون‌های نهایی با نظارت رئیس حوزه‌های اجرا و حفاظت آزمون در مقابل دوربین‌های مداربسته در حوزه اجرا، اسکن و پس از برش الکترونیکی سربرگ در سامانه مربوطه آپلود می‌شود و به محض انجام فرایند توسط مرکز ارزشیابی، به صورت محرمانه به سایر استان‌ها و شهرها جهت تصحیح، تخصیص داده می‌شود.»

او با بیان اینکه ارسال فیزیکی سؤال انجام نمی‌شود و سؤالات نهایی به صورت فایل رمز شده در سامانه مربوطه حوزه اجرا، بارگذاری می‌شود، افزود: «امکان تولید پاسخ برگ اضافی و ارسال آن به بیرون از حوزه امتحانی بر اساس ضوابط فنی، قانونی و حفاظتی وجود ندارد و برگزاری امتحان کاملاً امنیتی انجام می‌شود.»

■ نمرات چگونه محاسبه می‌شود؟

در فرآیند تصحیح برگه‌های امتحانات نهایی، پس از ارسال برگه‌ها به مصححان، راهنمای تصحیح سؤالات که توسط طراحان سؤال آماده شده در اختیار ناظران دفتر تألیف کتاب‌های درسی و دبیرخانه راهبری آن درس قرار می‌گیرد تا از نظر میزان دقت و جامعیت پاسخ‌ها بررسی شوند. راهنمای تصحیح باید به گونه‌ای باشد که هرگونه جواب صحیحی را حتی اگر در کتاب‌های درسی نباشد دربر گیرد تا دانش‌آموزانی که با خلاقیت و ادبیات خاص خود به سؤالات پاسخ صحیح می‌دهند نمره کامل بگیرند.

کار تصحیح برگه‌های امتحانات نهایی به صورت نیمه‌الکترونیکی و بلافاصله پس از تأیید راهنمای تصحیح توسط مصححان آغاز می‌شود. در این روش برگه شرکت‌کنندگان اسکن و در سامانه بارگذاری می‌شود سپس سربرگ پاسخنامه‌ها که حاوی مشخصات شرکت‌کنندگان است توسط سامانه جدا و پاسخنامه‌ها برای مصححان مستقر در یکی از استان‌های کشور البته به جز استان محل تحصیل شرکت‌کننده ارسال و دوبار توسط دو مصحح مستقل تصحیح می‌شود. درصورتی که اختلاف نمرات دو مصحح یک نمره یا کمتر باشد میانگین نمرات آنها توسط سامانه محاسبه و به عنوان نمره نهایی ثبت و اگر اختلاف نمره دو مصحح بیش از یک نمره باشد پاسخنامه به مصحح سوم ارجاع داده می‌شود که نظر او مرجع اصلی است، اگر اختلاف نمره بین سه مصحح فاحش باشد برگه امتحان به چرخه تصحیح باز می‌گردد.

در واقع تصحیح برگه‌ها بر عهده مصححان و شمارش نمرات بر عهده سیستم است. پیش از این محسن زارعی؛ رئیس مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت وزارت آموزش و پرورش گفته بود: اگر مصحح در تصحیح خطاهای متعدد داشته باشد، سامانه به او هشدار می‌دهد و اگر این روش او تداوم داشته باشد دسترسی‌اش قطع خواهد شد. مصححان باید برگه‌های امتحانات نهایی را طبق راهنمای ارائه شده تصحیح کنند و از خود اجتهاد نکنند.

■ تأثیر فعالیت مصححان اوراق امتحانات نهایی در رتبه‌بندی

تصحیح برگه‌های امتحانات نهایی برعهده معلمان است که نباید زحمات آنها نادیده گرفته‌شود، در این رابطه پنج‌شنبه هفته گذشته رضا مراد صحرایی، وزیر آموزش و پرورش اعلام کرد که از هیئت ممیزه مرکزی رتبه‌بندی درخواست کرده تا سازوکاری برای تأثیر تلاش افراد حوزه‌